

Інтерфейс користувача на мові Python.

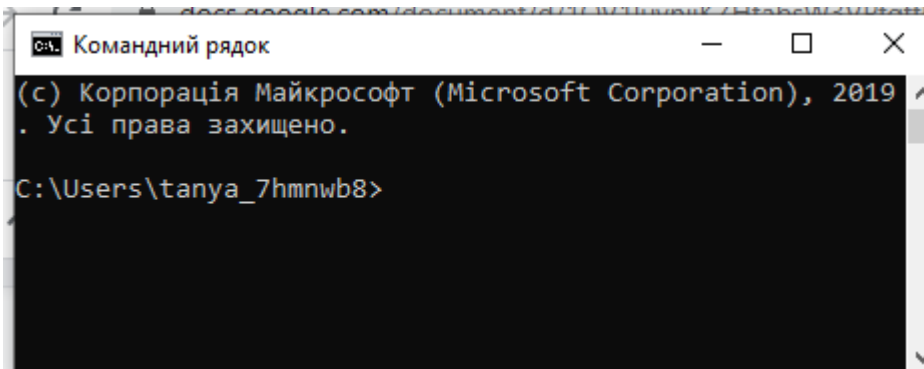
Створення вікон та налаштування їх властивостей

1. Інтерфейс користувача у мові Python

Інтерфейс – це сукупність засобів і правил, що забезпечують взаємодію пристроїв обчислювальної системи або програм з користувачем.

Існує 2 види інтерфейсу програм:

- **командний:** взаємодія користувача та комп'ютера відбувається за допомогою команд, які користувач вводить в командний рядок з клавіатури

- **графічний** інтерфейс є більш зручнішим для користувача, адже взаємодія відбувається за допомогою **кнопок, полів, та інших елементів управління.**

Ми навчимося створювати мовою програмування Python програми, які будуть мати свій власний графічний інтерфейс.

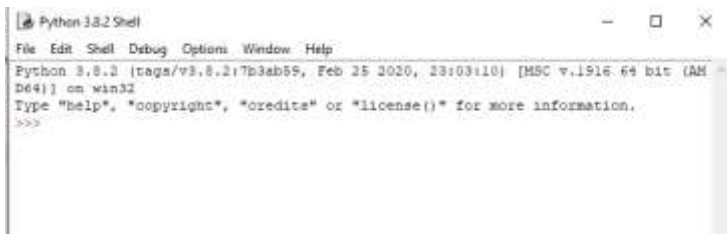
Форма - об'єкт, в якому можна розмістити різні компоненти (елементи керування), зокрема кнопки, поля, написи, меню та інше. Зазвичай форми представляють собою звичайні програмні вікна, в яких будуть відображатися вищезазначені елементи. Тож і ми спробуємо створити вікно програми мовою Python з різноманітними властивостями.

Мова Python більше орієнтована на командний інтерфейс, але в ній існує спеціальний модуль за допомогою якого можна створити інтерфейс користувача.

Модулем у програмуванні називають певний пакет додаткових функцій для роботи над розробкою програм.

Сам IDLE не зможе створити окреме вікно, максимум, що ми можемо отримати

– це рядки з текстом, безпосередньо у вікні самого IDLE.

Потрібно створити новий файл і там писати програму. Оскільки IDLE не може створювати окреме вікно програми самостійно, то для цього ми повинні підключити додатковий модуль **tkinter**.

Для підключення будь-яких модулів використовується конструкція:

```
import назва_модуля
```

Для того, щоб повторно не вказувати модуль при використанні функцій використовують конструкцію:

```
from назва_модуля import *
```

Знак “*” вказує, що з даного модуля ми імпортуємо всі функції.

Модуль, який нам знадобиться для створення графічного інтерфейсу, програми називається **tkinter**. За допомогою цього модуля можна виконувати як окремі графічні побудови, так і створити повноцінний графічний інтерфейс користувача.

Перший рядок коду в нашому новому файлі буде завжди виглядати так:

```
from tkinter import * (1)
```

2. Створення вікон та налаштування їх властивостей

Після підключення модулів, створимо вікно.

Для створення вікна використовується функція **Tk()**, але, так як таких вікон можна створити нескінченно багато, то кожному вікну присвоюється певне ім'я:

```
назва_вікна=Tk()
```

Назва вікна може складатися з великих і малих літер англійського алфавіту, цифр та знаку нижнього пробілу. Наприклад, створимо вікно *Window1*:

```
Window1=Tk() (2)
```

Назва вікна потрібна для того, щоб потім при написанні коду ми змогли

звертатися до даного вікна, присвоювати йому певні властивості та вставляти у нього елементи управління.

Важливо!!! після створення вікна та його елементів управління потрібно вказати інтерпретатору, що ми закінчили працювати з вікном за допомогою метода **mainloop()**. Застосовується він так:

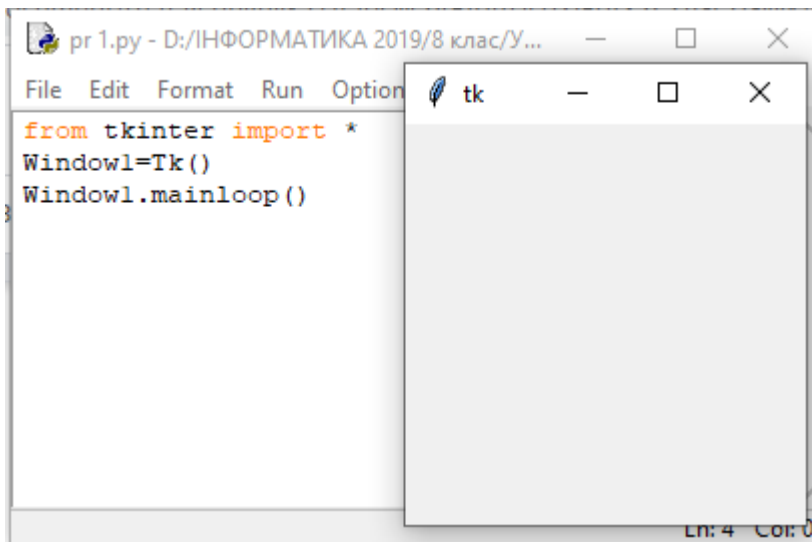
назва_вікна.mainloop()

У випадку із нашим вікном цей рядок виглядатиме так:

Window1.mainloop() (3)

Ці всі команди та рядки коду (1-3) об'єднаємо у один файл, який ми створили та подивимося на те, що ми отримали. Спробуємо запустити нашу програму. Як ми бачимо у нас утворилося пусте вікно:

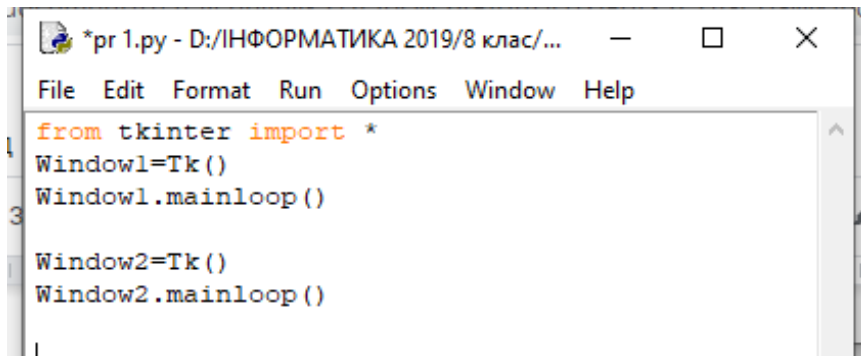
Приклад №1

Можна створювати велику кількість вікон, але в залежності від того, як ми розмістимо рядки коду, ці вікна будуть по різному відображатися.

Приклад №2

Якщо функцію створення та метод закриття одного вікна ми розмістимо послідовно з функціями та методами іншого, *то друге вікно буде створене тільки після того, як користувач закрив перше:*

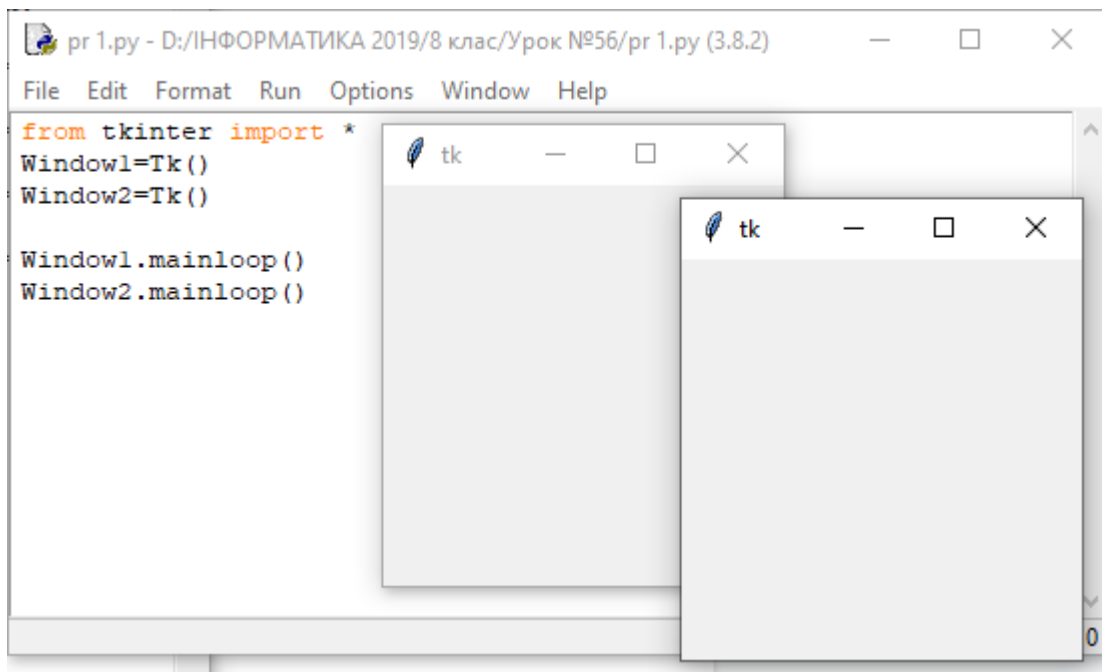


```
*pr 1.py - D:/ІНФОРМАТИКА 2019/8 клас/...
File Edit Format Run Options Window Help
1 from tkinter import *
2 Window1=Tk()
3 Window1.mainloop()
4
5 Window2=Tk()
6 Window2.mainloop()
7
```

Для того, щоб краще зрозуміти написане, рекомендую повторити дії та запустити команду і побачити на практиці, як це працює.

Приклад №3

А для того, щоб створити ці вікна паралельно, ми повинні послідовно розмістити відповідні команди між собою:


```
pr 1.py - D:/ІНФОРМАТИКА 2019/8 клас/Урок №56/pr 1.py (3.8.2)
File Edit Format Run Options Window Help
1 from tkinter import *
2 Window1=Tk()
3 Window2=Tk()
4
5 Window1.mainloop()
6 Window2.mainloop()
7
```

Властивості вікна:

- **title("Заголовок")** – заголовок вікна. За замовчуванням заголовок вікна «Tk»;
- **minsize(x,y)** – мінімальний розмір вікна у пікселях, x- ширина, y – висота. Якщо не встановити цю властивість, то вікно не матиме обмежень у зменшенні;
- **maxsize(x,y)** – максимальний розмір вікна у пікселях, x- ширина, y – висота.

Якщо не встановити цю властивість, вікно може приймати повні розміри екрану користувача;

- **geometry("400x200+450+150")** – розміри та положення вікна відносно розширення екрана у пікселях. 400 - ширина, 200-висота, 450- відстань від лівого краю екрану, 150 – відстань від верхнього краю екрану. Параметри відступу (відстань від лівого краю екрану та відстань від верхнього краю екрану) не є обов'язковими, вони додаються за бажанням. **Зверніть увагу!** Всі числа були введені як приклад;

- **resizable(x,y)** – чи може користувач змінювати розміри вікна і на скільки: x – ширина, y – висота. **Для заборони змінення розмірів вікна замість параметрів встановити нулі: resizable(0,0)**

До вікна властивості застосовуються таким чином:

назва_вікна.властивість(параметри)

Наприклад, встановимо розміри нашого вікна Window1: ширина та висота по 500 пікселів:

Window1.geometry("500x500") (4)

Аналогічно застосовуються й інші властивості.

Колір фону вікна

Щоб застосувати певний колір фону для вікна виконується інша конструкція:

назва_вікна["bg"]="колір"

Bg скорочено від background (фон), а параметром є назва кольору на англійській мові взята в лапки.

Наприклад, встановимо зелений колір для нашого вікна:

Window1["bg"]="green" (5)

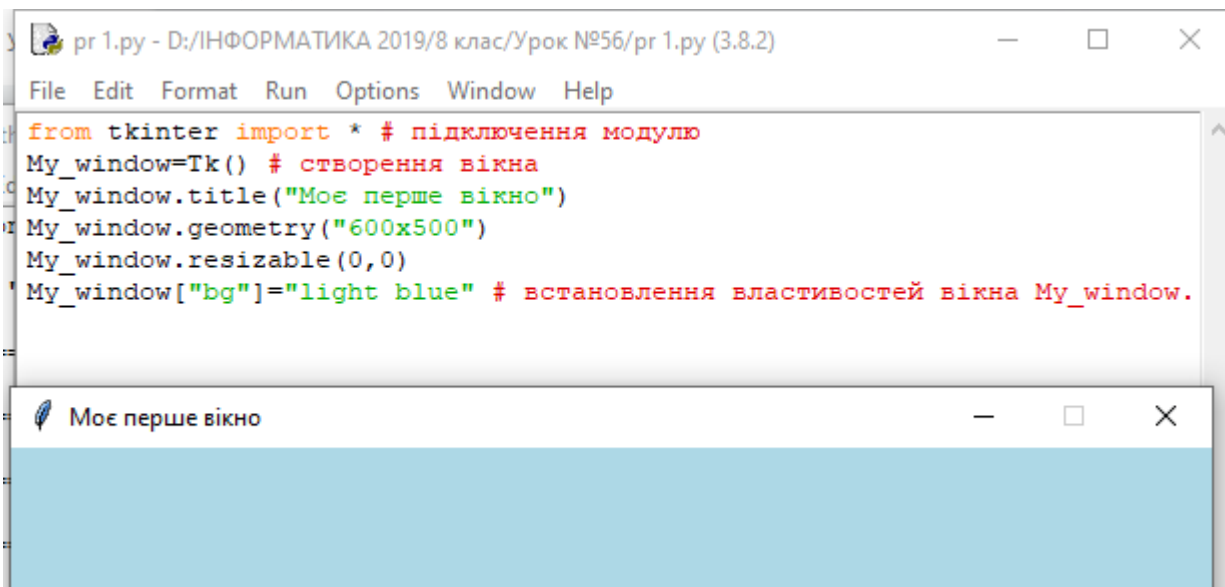
На самостійне опрацювання! Знайти якомога більше кольорів, які можливо встановити до вікна tkinter в мові програмування Python.

Приклад №4

Створити вікно світло-блакитного кольору зі сталими розмірами: ширина 600, висота 500 та з заголовком «Моє перше вікно».

Спочатку створюємо вікно, назвемо його як завгодно, наприклад **My_window**.

Потім встановимо його розміри за допомогою властивості **geometry**, заборонимо змінювати його розміри та встановимо світло блакитний колір (**light blue**). Не забуваємо додати заголовок вікна та закриваючу команду **mainloop**. Ось що ми отримали після запуску:

The screenshot shows a Python IDE window titled 'pr 1.py - D:/ІНФОРМАТИКА 2019/8 клас/Урок №56/pr 1.py (3.8.2)'. The code in the editor is as follows:

```
from tkinter import * # підключення модулю
My_window=Tk() # створення вікна
My_window.title("Моє перше вікно")
My_window.geometry("600x500")
My_window.resizable(0,0)
My_window["bg"]="light blue" # встановлення властивостей вікна My_window.
```

Below the code editor, a Tkinter window titled 'Моє перше вікно' is displayed. The window has a light blue background and standard window controls (minimize, maximize, close).

Контрольні питання

1. Які існують два види інтерфейсу? Чим вони між собою відрізняються?
2. Що таке форма?
3. Що представляють собою форми в мові програмування Python?
4. Як називається модуль для створення графічного інтерфейсу користувача на мові Python? Як його підключити?
5. Як створити вікно на мові Python з використанням модуля tkinter?
6. Які властивості можна надати вікну? Як їх застосовувати?

